

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-3-039 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 25-23/549-356
Karar Tarihi : 26.06.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Ömer Mert AKÇİL, Zeynep KUŞDEMİR, Mehmet TUĞRUL
Abdurrahim YİĞİTTEKİN

C. ŞİKAYET EDEN : - Çiğli Petrol Mad. İnş. Nak. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Deniz SEZEN
Mansuroğlu Mah. 286/3 Sk. No:17/58 Bayraklı/İZMİR

D. İNCELENEN TARAF: - Opet Petrolcülük Anonim Şirketi
Temsilcisi: Av. Mehmet Haluk ARI
Atatürk Mh. Ataşehir Blv. 42 Ada Gardenya 7/1 Blok
Kat:11 No:68 Ataşehir İSTANBUL

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 20.02.2025 tarih ve 25-07/158-M sayılı kararı ile yürütülmekte olan Opet Petrolcülük AŞ'nin dikey anlaşmalar ve diğer uygulamaları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik soruşturma kapsamında Rekabet Kurulunun 12.06.2025 tarih ve 25-22/536-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden Opet Petrolcülük AŞ tarafından uzlaşma metninin gönderilmesi neticesinde soruşturmanın sonlandırılması.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Opet Petrolcülük AŞ'nin (OPET) yaptığı dikey anlaşmalar ve diğer uygulamaları ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği iddiası.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 16.04.2024 tarih ve 50953 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 06.06.2024 tarih ve 2024-3-039/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 12.06.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-26/635-M sayı ile, OPET'in yaptığı dikey anlaşmalar ve diğer uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Anılan Kurul kararı ve Başkanlık Makamının 09.01.2025 tarih ve 104522 sayılı Olurları uyarınca 13.01.2025 tarihinde başlatılan önaraştırma süreci sonunda hazırlanan 10.02.2025 tarih ve 2024-3-039/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu Kurulun 20.02.2025 tarihli toplantısında ele alınmış ve 25-07/158-M sayı ile OPET hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (5) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası gereğince hazırlanan Soruşturma Bildirimi 03.03.2025 tarih ve 109020 sayılı yazı ile OPET'e tebliğ edilmiştir. OPET, Kurum kayıtlarına 28.04.2025 tarih ve 67164 sayı ile intikal eden yazısında Soruşturma Bildirimi'ndeki hususlara ilişkin muhtelif açıklama ve savunmalara yer vermiş, ayrıca taahhüt sunma talebinde bulunmuştur. Öte yandan, 16.05.2025 tarih ve 68165 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden yazısında OPET tarafından, 28.04.2025 tarih ve 67164

sayılı yazı ile sunulan dilekçeye ek olarak söz konusu dilekçedeki hususların Kurul tarafından kabul edilmemesi durumunda uzlaşma sürecinin başlatılması talebinde bulunulmuştur.

- (6) Soruşturma aşamasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan (EPDK) talep edilen bilgiler 07.05.2025 tarih ve 67585 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) OPET tarafından yapılan uzlaşma ve taahhüt başvuruları, 22.05.2025 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş olup Kurul, taahhüt başvurusunun reddine, uzlaşma başvurusunun ise kabulüne 25-20/493-M sayı ile karar vermiştir. Bu karara istinaden 29.05.2025 tarihinde OPET yetkilileriyle uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in (Uzlaşma Yönetmeliği) 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapılan görüşmede OPET'e; dosya konusu iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, OPET hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (8) OPET ile gerçekleştirilen uzlaşma görüşmesi ve OPET'in uzlaşma sürecinin devam ettirilmesi yönündeki talebi çerçevesinde hazırlanan 10.06.2025 tarihli ve 2024-3-039/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 12.06.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-22/536-MUA sayı ile OPET hakkında uzlaşma ara kararı verilmiştir. İlgili uzlaşma ara kararı 12.06.2025 tarih ve 116830 sayılı yazı ile OPET'e tebliğ edilmiştir. OPET karara istinaden hazırladığı uzlaşma metnini, 18.06.2025 tarih ve 69499 sayı ile, süresi içinde, Kurum kayıtlarına intikal ettirmiştir. Bu gelişmeler üzerine hazırlanan 23.06.2025 tarihli ve 2024-3-039/BN-03 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (9) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; Kurulun 12.06.2025 tarihli ve 25-22/536-MUA sayılı uzlaşma ara kararı ile OPET tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, 20.02.2025 tarihli ve 25-07/158-M sayılı Kurul kararı uyarınca OPET hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılabilceği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME, GEREKÇE ve HUKUKİ DAYANAK

I.1. Uzlaşma Tarafı: Opet Petrolcülük AŞ (OPET)

- (10) 1992 yılında kurulan teşebbüs, "OPET" ve "SUNPET" markaları ile her türlü petrol ürünleri, endüstriyel yakıtlar, madeni yağlar ve petrol kimyası ürünlerinin alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, dağıtımı, satışı, yönetim ve idari organizasyonu ile bu faaliyetlerle ilişkili işlemler ve bunlara bağlı üretim ve hizmet sunumları alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (11) Hisselerinin yaklaşık %40'ı Türkiye Petrol Rafinerileri AŞ'ye, %10'u diğer Koç Grubu şirketlerine ve %50'si ise Öztürk Grubu'na ait olan OPET, Koç Grubu'nun ve Öztürk Grubu'nun ortak kontrolünde bir ortak girişim şirkettir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (12) Dosya konusunu OPET'in yapmış olduğu dikey anlaşmalar ve diğer uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiası oluşturmaktadır. OPET ve Çiğli Petrol Mad. İnş. Nak. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. (ÇİĞLİ PETROL) arasında dosyaya konu olan dikey ilişkiler akaryakıt ürünlerinin satışına ilişkindir. Akaryakıt ürünleri, büyük ölçüde petrol türevi olan akaryakıt türlerini ifade etmektedir. Akaryakıt türleri geleneksel olarak "siyah ürünler" ve "beyaz ürünler" şeklinde iki ana başlıkta ele alınmaktadır.

Bunlardan “siyah ürünler” genellikle ısınma ve izolasyon amacıyla kullanılan fuel-oil türleri ile kalorifer yakıtından oluşurken, “beyaz ürünler” kategorisinde benzin ve motorinden oluşan otomotiv yakıtları ile gaz yağı ve jet yakıtı bulunmaktadır.

- (13) Akaryakıt sektöründe dağıtıcılar ürünleri yurt içi rafinelerden, diğer dağıtıcılardan veya ithalat yoluyla tedarik etmekte, kendilerine veya üçüncü taraflara ait depolarda depolamakta, ardından bayilere ve serbest kullanıcılara dağıtımını gerçekleştirmektedir. Bayiler tarafından da bu ürünler nihai kullanıcılara satılmaktadır. Dağıtım faaliyeti, dağıtıcıların akaryakıt ürünlerinin (i) bayilere toplu satışını, (ii) lisanslı serbest kullanıcılara toplu satışını ve (iii) bunlar dışında kalan diğer lisanssız kullanıcılara satışını kapsamaktadır. Buna ek olarak dağıtıcılar EPDK'den izin alması durumunda diğer dağıtıcılar ile akaryakıt ticareti gerçekleştirebilmektedir.
- (14) Akaryakıt türlerinin kimyasal yapıları, kullanım alanları, başta motorlar olmak üzere belirli bir ürüne özgülenen donanımların sahip oldukları teknoloji nedeniyle alternatif olarak diğer ürünlerin kullanımına genellikle imkân vermemesi gibi hususlar dikkate alındığında, nihai ürünler arasında talep ikamesinin oldukça sınırlı olduğu yahut bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dağıtım seviyesinde söz konusu ürünlerin alıcısı konumunda olan bayiler, serbest kullanıcılar ve dağıtım şirketleri bakımından da akaryakıt türlerinin birbirine ikame teşkil ettiği söylenemeyecektir.
- (15) Kurul BP Petrolleri AŞ (BP), OPET, Petrol Ofisi AŞ (PO), Shell&Turcas Petrol AŞ (SHELL) ve Güzel Enerji Akaryakıt AŞ'nin (GÜZEL ENERJİ) bayilerine yönelik uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerini incelediği 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı kararında benzin dağıtımı ve motorin dağıtımı faaliyetlerini ayrı ürün pazarları olarak belirlemiştir. Benzer şekilde, TP Petrol Dağıtım AŞ'nin hisselerinin Altınbaş Petrol ve Ticaret AŞ tarafından devralınması işleminin değerlendirildiği 07.11.2024 tarih ve 24-45/1063-453 sayılı Kurul kararında da akaryakıt dağıtım faaliyetlerine yönelik olarak benzin dağıtımı, motorin dağıtımı ve fuel-oil dağıtımı ayrı ürün pazarları olarak tespit edilmiştir.
- (16) Mevcut dosya bakımından da OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasındaki dikey ilişkiye konu akaryakıt ürünlerinin her biri bakımından ayrı bir ürün pazarı tanımı yapılması mümkündür. Öte yandan dosya konusu iddialara ilişkin yapılacak değerlendirmelere etki etmeyeceğinden, ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

1.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (17) İnceleme konusu ürünler bakımından pazara giriş, arz kaynaklarına ulaşım, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış şartlarının bölgesel bir farklılık göstermediği göz önüne alınarak ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

1.3. Değerlendirme

1.3.1. İddialara Yönelik Tespitler ve Değerlendirme

- (18) Akaryakıt sektöründe uygulanan dikey anlaşmalara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) çerçevesinde Kurul ve Danıştay tarafından alınan çok sayıda karar ile sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Yine söz konusu kararlarda Kurul, bu tür sözleşmelerin yapıldıkları tarihten itibaren en fazla beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenen grup muafiyetinden yararlanabileceğini ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağını değerlendirmiştir.

- (19) Ayrıca Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Kılavuz) 40. paragrafında; "(...) Beş yıllık rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin hesaplanmasında başlangıç tarihi olarak, taraflar arasında süregelen rekabet yasağına başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın (bayilik sözleşmesi) yapıldığı tarih esas alınacaktır. Taraflar arasındaki, rekabet yasağı içeren bayilik, işleticilik, tedarik vb. sözleşmeler ile birlikte bu sözleşmelerin süresine etki eden intifa, tapuya şerh edilmiş kira, ekipman gibi sözleşmelerin hepsinin ortadan kalktığı tarih ise, rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilecektir. Bayilik, işleticilik, tedarik vb. sözleşmeler sürmekteyken intifa, kira, ekipman vb. sözleşmelerin sona erdirilmesi veya tam tersine; intifa, kira, ekipman vb. sözleşmeler sürmekteyken mevcut bayilik, işleticilik, tedarik sözleşmeleri sona erdirilerek bu nitelikte yeni bir sözleşme yapılması hallerinde dikey ilişkinin kesintiye uğramadığı kabul edilecek ve beş yıllık süre bu doğrultuda hesaplanacaktır. Bu çerçevede, tarafların yeniden sözleşme yapmalarının önünde herhangi bir engel bulunmamakla birlikte, taraflar arasında kesintisiz olarak süregelen rekabet yasağına dayalı dikey anlaşmalar 5 yıllık sınırlamayı aşmaları halinde muafiyetten yararlanamayacaktır." denilmektedir.
- (20) Dolayısıyla taşınmaz üzerinde dağıtıcının sahip olduğu intifa veya kira hakkı, dikey anlaşmadaki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki ettiğinden, taraflar arasındaki sözleşmelerin ve tapuya şerh edilmiş intifa ve kira gibi hakların hepsinin ortadan kalktığı tarih rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilecek ve dikey anlaşma, taraflar arasında süregelen rekabet yasağına başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın (bayilik sözleşmesi) yapıldığı tarihten itibaren en fazla beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenen grup muafiyetinden yararlanabilecektir.
- (21) Bununla birlikte, belirli koşulların varlığında, ilgili dikey anlaşmanın 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen istisna kapsamında kabul edilmesi ihtimal dâhilindedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir ayni veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir..." denilerek, alıcıya süresi beş yılı aşacak şekilde rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilmek için, akaryakıt istasyonunun mülkiyetinin doğrudan sağlayıcıya ait olması ya da üst hakkının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilmiş olması şart koşulmaktadır. Yine bu durum Kılavuz'un 44. paragrafında "(...) Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir ayni veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir (...)" şeklinde açıklanmıştır.
- (22) Konuya ilişkin bir diğer husus, bayilik sözleşmelerine bireysel muafiyet tanınması yönündeki başvurulara ilişkindir. Kurulun 25.02.2010 tarih ve 10-19/228-86 sayılı, 25.02.2010 tarih ve 10-19/229-87 sayılı, 18.03.2010 tarih ve 10-24/338-122 sayılı kararlarında, akaryakıt sektöründeki dikey anlaşmalara bireysel muafiyet verilebilmesinin şartları değerlendirilmiştir. Anılan ve izleyen kararlarda dikey anlaşmaların, "daha önce üzerinde hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde kurulmuş yeni akaryakıt istasyonlarına ilişkin olmaları ve akaryakıt istasyonlarına özgü yatırımların dağıtıcı tarafından üstleniliyor olması dikkate alınarak, bayilerin beşinci yılın sonunda, dağıtım firması tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden bedelini ödeyerek anlaşmaları sona erdirebilmeleri konusunda tarafların anlaşmaları

koşuluyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen şartları taşıyacağına ve dolayısıyla 10 yıla kadar muafiyet tanınmasına” karar verilmiştir.

- (23) Bununla birlikte 20.08.2014 tarih ve 14-29/586-254 sayılı Kurul kararı ile bireysel muafiyet koşullarına ilişkin yeni bir değerlendirmede bulunulmuş olup bu yaklaşıma göre bir dikey anlaşmaya 10 yıla kadar bireysel muafiyet tanınabilmesi için söz konusu anlaşmanın, *“daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsa/arazi üzerinde kurulmuş yeni bir akaryakıt istasyonuna ilişkin olması”* yeterli kabul edilmiştir.
- (24) Bu kapsamda ilk olarak OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasındaki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca istisna kapsamında olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. ÇİĞLİ PETROL’ün üzerinde bayilik faaliyetini yürüttüğü arazinin aynı zamanda maliki de olması sebebiyle malik ile alıcı (bayi) arasında rekabet hukuku açısından bağlantı bulunduğu, bu nedenle OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında muhtelif sözleşmelerle oluşturulan dikey ilişkilerin 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinde öngörülen istisna hükmü kapsamında olmadığı anlaşılmaktadır.
- (25) Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden; 31.01.2007 tarihinde taşınmaz maliki ÇİĞLİ PETROL tarafından OPET lehine 17 yıllık kira hakkının tapu siciline tescil edildiği ve akabinde 21.09.2007 tarihinde ÇİĞLİ PETROL ile OPET arasında birer yıllık yenilemeler ile azami beş yıl geçerli olabilecek bir akaryakıt bayilik sözleşmesinin akdedildiği¹, sonrasında 31.01.2012 tarihinde OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasında beş yıllık bir akaryakıt bayilik sözleşmesinin daha akdedildiği, 31.01.2007 tarihinde taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilmiş olan 17 yıllık kira hakkının süresinin OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında akdedilen 13.02.2012 tarihli protokol ve ek kira sözleşmesi uyarınca 31.01.2017 tarihine kadar geçerli olacak şekilde kısaltıldığı, 20.11.2016 tarihinde ise OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında akdedilen ek kira sözleşmesi uyarınca taşınmaz üzerinde OPET lehine beş yıl süreli yeni bir kira hakkının tesis edildiği, sonrasında OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında 31.01.2017 tarihinde bir aylık, 01.03.2017 tarihinde üç aylık, 01.06.2017 tarihinde üç aylık, 01.09.2017 tarihinde 01.02.2022 tarihine kadar olacak şekilde bayilik sözleşmeleri akdedildiği, OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında akdedilen 06.05.2019 tarihli protokol ve ek kira sözleşmesi uyarınca taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilmiş kira hakkının süresinin 08.05.2024 tarihine kadar geçerli olacak şekilde uzatıldığı, 18.07.2019 tarihinde ise OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında 08.05.2024 tarihine kadar geçerli olacak şekilde akaryakıt bayilik sözleşmesi akdedildiği, akabinde OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında 06.05.2020 tarihinde akdedilen ek kira sözleşmesi uyarınca taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilmiş kira hakkının süresinin 15.05.2025 tarihine kadar olacak şekilde uzatıldığı, sonrasında OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasında 08.05.2024 tarihinde bir aylık, 08.06.2024 tarihinde bir aylık, 08.07.2024 tarihinde bir aylık, 08.08.2024 tarihinde iki aylık, 08.10.2024 tarihinde iki aylık, 08.12.2024 tarihinde bir aylık, 08.01.2025 tarihinde bir aylık, 08.02.2025 tarihinde bir aylık akaryakıt bayilik sözleşmelerinin akdedildiği anlaşılmaktadır.
- (26) Soruşturma sürecinde OPET tarafından gönderilen yazıda, OPET’in ÇİĞLİ PETROL’e gönderdiği Üsküdar 17. Noterliği’nin 09364 yevmiye numaralı ihtarnamesinde OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasındaki bayilik sözleşmesinin 08.03.2025 tarihinde sonlanacağını belirtildiği, kira sözleşmesinin ise feshedildiği, fesih sebebiyle taşınmaza yönelik olarak OPET lehine tesis edilmiş olan kira hakkının terkinine yönelik olarak vekâletname hazırlanacağını bildirildiği görülmektedir. Bu kapsamda, 20.03.2025 tarihli ve 10914

¹ Sözleşmenin süresi, imzalandığı tarihten itibaren bir yıl olup süre hitamında taraflardan herhangi birince feshedilmediği takdirde sözleşmenin aynı süreyle yenileneceği ancak yenileme süresi de dâhil olmak üzere en fazla beş yıla kadar uzatılabileceği düzenlenmiştir.

yevmiye numaralı vekâletnamenin hazırlanarak ÇİĞLİ PETROL'e 20.03.2025 tarihinde fiziken teslim edildiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasındaki dikey ilişkinin 20.03.2025 tarihinde sonlandığı değerlendirilmektedir.

- (27) Kılavuz'un 40. paragrafında; "(...) Beş yıllık süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebilen rekabet etmeme yükümlülükleri de grup muafiyeti kapsamında değildir. Ancak, süresi beş yılı aşmayan veya beş yıldan sonraki uzatmanın her iki tarafın açık iradesi ile mümkün olduğu ve alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme şartına son vermesini engelleyen herhangi bir durumun olmadığı hallerde rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanacaktır (...)" açıklaması yer almaktadır. Kurulun geçmiş tarihli çeşitli kararlarında² da belirtildiği üzere, uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde, taraflar arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden sözleşmelerin, tarafların özgür iradeleriyle imzaladıkları yeni sözleşmeler yoluyla yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilebilmekte ve bu şekilde taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınmaktadır.
- (28) Bu çerçevede, Kurulun 06.06.2012 tarih ve 12-30/877-261 sayılı kararında, yeni bir beş yıllık dönem için anlaşmak isteyen dağıtıcıların ve bayilerin iki yöntem izleyebileceklerine işaret edilmektedir: İlk yönteme göre tapudaki intifa kaydının kaldırılarak yeniden sözleşme yapılması ve tekrar tapuya tescil edilmesi gerekmektedir. İkinci yöntemde ise yeni bir bayilik sözleşmesinin yapılması ve tapuda yapılacak işlem vasıtasıyla taraflar arasındaki geçmişten gelen dikey anlaşmaya konu intifa haklarının süresinde, yeni bayilik sözleşmesinin süresine uygun bir kısaltma işleminin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Zira tapuda yapılacak kısaltma işleminin, intifa veya kira gibi hakların kurulması esnasında yapılan işlemlerin tekrarlanmasını gerektirdiği; bu bakımından söz konusu hakların tapu sicilinden terkin edilerek beş yıllık bir süre için yeniden tesis edilmesiyle aynı sonucu doğurduğu; dolayısıyla bu tür bir işlem neticesinde geçmişten gelen rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin kesileceği ve taraf iradelerinin yeni bir beş yıllık dönem için yenilenmiş sayılacağı ifade edilmiştir.
- (29) Bu noktada, bayi ÇİĞLİ PETROL ve dağıtıcı OPET arasındaki muhtelif sözleşmelerden oluşan irade yenilemesi işlemlerinin taraflar arasında yeni bir dikey ilişki teşkil ettiği göz önünde bulundurularak, taraflar arasındaki dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanıp yararlanmadığına ilişkin incelemenin üç ayrı dönemde değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (30) İlk olarak, 31.01.2007 tarihinde taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilmiş 17 yıllık kira hakkı ile 21.09.2007 tarihli ve birer yıllık yenilemeler ile azami beş yıl geçerli olabilecek akaryakıt bayilik sözleşmesinden oluşan ilk dikey ilişkinin taraflar arasında süregelen rekabet yasağına başlangıç teşkil eden bayilik sözleşmesinin yapıldığı 21.09.2007 tarihinden 21.09.2012 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı değerlendirilmektedir.
- (31) Taraflar arasındaki dikey ilişkinin ikinci dönemine ilişkin olarak, OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında 13.02.2012 tarihinde imzalanan protokolün "Anlaşma Şartları" başlıklı 2/A maddesinde; "*Taraflar arasında münakit ve süresi 31.01.2012³ tarihinde*

² Kurulun 08.04.2010 tarih ve 10-29/436-162 sayılı, 07.10.2010 tarih ve 10-63/1313-491 sayılı, 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı, 06.06.2012 tarih ve 12-30/877-261 sayılı, 13.06.2013 tarih ve 13-36/465-201 sayılı, 09.10.2013 tarih ve 13-57/796-336 sayılı, 28.07.2015 tarih ve 15-32/452-136 sayılı, 20.11.2015 tarih ve 15-41/674-236 sayılı, 09.08.2017 tarih ve 17-26/388-168 sayılı kararları.

³ OPET tarafından, 13.02.2012 tarihli protokolün "ANLAŞMA ŞARTLARI" başlıklı 2/A maddesinde süresi sona erecek bayilik sözleşmesinin bitiş tarihinin 21.09.2012 olması gerekirken sehven 31.01.2012 olarak yazıldığı ifade edilmiştir.

sona erecek olan Bayilik Sözleşmesi, Tarafların serbest iradeleri çerçevesinde sona erdirilecek olup, yine Tarafların serbest iradeleri ile azami 5 yıl süreli Bayilik Sözleşmesi imzalanacaktır.” hükmü yer almaktadır. Aynı protokolün 2/B maddesinde; “Opet lehine tapuda tesis edilmiş bulunan Kira Sözleşmesinin süresi de yukarıda anılan yasal düzenlemeler ile belirlenen ilkeler ve iş bu Protokol ile düzenlenen esaslar doğrultusunda Bayilik Sözleşmesi ile uyumlu hale getirilecektir. Bu kapsamda taraflar, söz konusu Kira Sözleşmesinin 5 yıl süreli yeni Bayilik Sözleşmesi ile uyumlu şekilde 5 yıl yürürlükte kalması ve 31.01.2017’de sona erecek şekilde kısaltılması hususunda mutabıktırlar. Taraflar, bu hususta serbest iradeleri ile ek bir kira sözleşmesi imzalayarak taşınmazın tapu kaydına şerh ettireceklerdir.” hükmü yer almaktadır.

- (32) Bu çerçevede taraflar arasında 21.09.2007 tarihinde akdedilen ve birer yıllık yenilemelerle azami 5 yıl süreli bayilik sözleşmesi feshedilmiş ve 31.01.2012 tarihinde beş senelik yeni bir bayilik sözleşmesi imzalanmış, ardından 13.02.2012 tarihinde taraflar arasında ek kira sözleşmesi akdedilerek taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilmiş olan kira hakkının süresi bayilik sözleşmesinin süresiyle uyumlu olacak şekilde 31.01.2017 tarihine kadar kısaltılmıştır. Bu bilgiler ışığında, OPET’in taşınmaz üzerinde sahip olduğu kira hakkının, 31.01.2012 tarihinde imzalanan ve 31.01.2017 tarihine kadar geçerli olan beş yıllık bayilik sözleşmesine uygun olarak, 31.01.2017 tarihine kadar kısaltılması işlemi yeni bir dikey ilişki meydana getirmektedir. Dolayısıyla bu yeni dikey ilişkinin taraflar arasında süregelen rekabet yasağına başlangıç teşkil eden bayilik sözleşmesinin yapıldığı 31.01.2012 tarihinden 31.01.2017 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı değerlendirilmektedir.
- (33) Bununla birlikte 31.01.2012 tarihli ve beş yıllık bayilik sözleşmesi yürürlükteyken taraflar arasında 10.11.2016 tarihinde kira başlangıç tarihi 20.11.2016 olan beş yıl süreli kira sözleşmesi akdedilmiştir. OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında 20.11.2016 tarihinde imzalanan Kira Sözleşmesi’nin “Özel Hükümler” başlıklı 2. maddesinde; “*Taraflar arasında iş bu Kira Sözleşmesinin noter huzurunda imzalanmasıyla, taraflar arasında daha önceden imzalanmış olan tüm sözleşmeler münfesi olacaktır.*” hükmü yer almaktadır. Bununla birlikte bu düzenlemeye uygun olarak yeni bir bayilik sözleşmesinin imzalandığı tespit edilemediğinden OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında imzalanan 31.01.2012 tarihli ve beş yıllık bayilik sözleşmesinin yürürlükte kalmaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda 20.11.2016 tarihinden itibaren beş yıl süreli kira sözleşmesinin taraflar arasında süregelen dikey ilişkiyi kesintiye uğratmadığı değerlendirilmektedir. Zira Kılavuz’da da ifade edildiği üzere bayilik sözleşmesi sürmekteyken kira sözleşmesinin yenilenmesi halinde dikey ilişkinin kesintiye uğramadığı kabul edilmektedir. Bu çerçevede, taraflar arasında akdedilen bayilik sözleşmesinin tarihi olan 31.01.2012’den itibaren başlayan ve 31.01.2017 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında bulunduğu değerlendirilen dikey ilişkinin, kira başlangıç tarihi 20.11.2016 olan beş yıllık kira sözleşmesi ile uzadığı görülmektedir. Bu kapsamda, taraflar arasında akdedilen bayilik sözleşmesinin tarihi olan 31.01.2012’den itibaren başlayan ve 31.01.2017 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında bulunduğu değerlendirilen dikey ilişkinin, taraflar arasında yeni bir dikey ilişki kurulmasına yönelik irade yenilemesinin olduğu 18.07.2019 tarihine kadar devam ettiği, dolayısıyla söz konusu dikey ilişkinin 31.01.2017 ile 18.07.2019 tarihleri arasında grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı değerlendirilmektedir.
- (34) Üçüncü döneme ilişkin olarak, dağıtıcı OPET ile bayi ÇİĞLİ PETROL arasında 06.05.2019 tarihinde imzalanan protokolün “Anlaşma Şartları” başlıklı 2/A maddesinde;

“Taraflar arasında münakit ve süresi 01.02.2022⁴ tarihinde sona erecek olan Bayilik Sözleşmesi Tarafların serbest iradeleri çerçevesinde sona erdirilecek olup, yine Tarafların serbest iradeleri ile 5 yıl süreli yeni bir Bayilik Sözleşmesi imzalanacaktır.” hükmü yer almaktadır. Yine aynı protokolün 2/B maddesinde; *“Opet lehine tapuda tesis edilmiş bulunan Kira Sözleşmesinin süresi de Bayilik Sözleşmesi ile uyumlu hale getirilmesi için 08.05.2024 tarihine kadar tapu sicilinde (...) uzatılacaktır.”* hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede taraflar arasında 06.05.2019 tarihinde akdedilen ek kira sözleşmesi uyarınca taşınmaz üzerinde OPET lehine tapuda şerh edilmiş kira hakkının süresi 08.05.2024 tarihine kadar uzatılmıştır. Akabinde 18.07.2019 tarihinde, 06.05.2019 tarihli protokolde kararlaştırılan hükümlere ilişkin olarak, OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasında 08.05.2024 tarihine kadar geçerli olacak şekilde yeni bir akaryakıt bayilik sözleşmesinin akdedildiği anlaşılmaktadır.

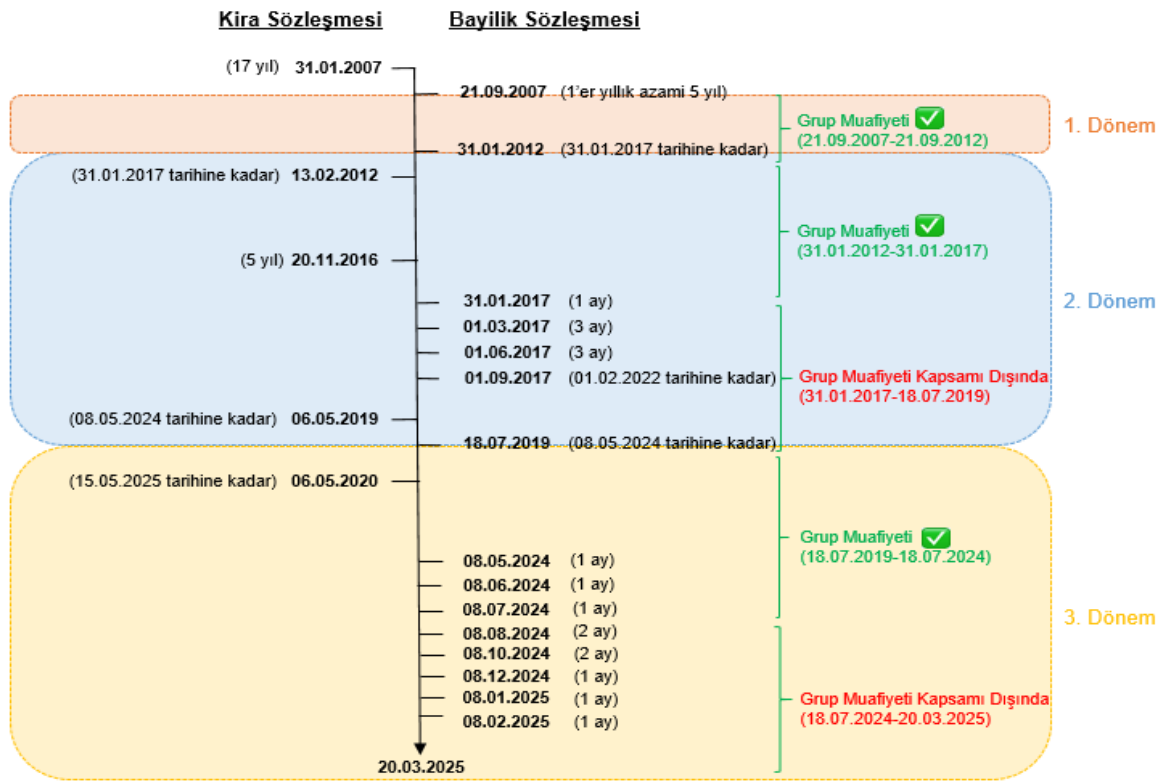
- (35) 06.05.2019 tarihli protokol ile OPET’in taşınmaz üzerinde sahip olduğu kira hakkının süresinin 08.05.2024 tarihine kadar uzatılması ve 18.07.2019 tarihinde, 08.05.2024 tarihine kadar geçerli olacak yeni bir bayilik sözleşmesinin imzalanması işlemleri birlikte dikkate alındığında, yeni bir dikey anlaşma kurmak yönünde tarafların iradelerinin yenilendiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda söz konusu dikey ilişkinin taraflar arasında süregelen rekabet yasağına başlangıç teşkil eden bayilik sözleşmesinin yapıldığı 18.07.2019 tarihinden 18.07.2024 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı değerlendirilmektedir.
- (36) Öte yandan, 18.07.2019 tarihinde akdedilen bayilik sözleşmesi sürmekteyken taraflar arasında 06.05.2020 tarihinde akdedilen kira sözleşmesi uyarınca taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilen kira hakkı 15.05.2025 tarihine kadar uzatılmıştır. Söz konusu kira sözleşmesinde, taraflar arasında 18.07.2019 tarihinde imzalanmış olan bayilik sözleşmesinin sonlandırılacağına ve yeni kira sözleşmesinin süresi ile uyumlu yeni bir bayilik sözleşmesi akdedileceğine ilişkin bir hüküm yer almamaktadır. Bu çerçevede bayilik sözleşmesi sürmekteyken OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında akdedilen 06.05.2020 tarihli kira sözleşmesi taraflar arasında yeni bir dikey ilişki kurulmasına yönelik bir irade yenilemesi olarak değerlendirilemeyecektir. Bu doğrultuda, taraflar arasında bayilik sözleşmesinin akdedildiği 18.07.2019 tarihinden itibaren başlayan dikey ilişkinin 18.07.2024 tarihine kadar grup muafiyeti kapsamında bulunduğu, 18.07.2024 tarihinden 20.03.2025⁵ tarihine kadar ise söz konusu dikey ilişkinin grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı değerlendirilmektedir.
- (37) Taraflar arasında muhtelif sözleşmelerle yenilenen dikey ilişkilerin bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesi hususunun da her bir dikey ilişki bazında ayrı ayrı yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasındaki 31.01.2007 tarihli 17 yıllık kira hakkı ve 21.09.2007 tarihinden itibaren birer yıllık yenilemeler ile azami beş yıllık olabilecek bayilik sözleşmesinden oluşan ilk dikey ilişki ile ilgili olarak OPET tarafından, söz konusu taşınmaz üzerinde daha önce akaryakıt bayilik faaliyetinin yapılmamış olduğu ifade edilmiştir. OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasındaki 31.01.2007 tarihli kira sözleşmesinde yer alan hükümler incelendiğinde, taraflar arasındaki anlaşmanın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış taşınmaz üzerinde kurulmuş yeni bir akaryakıt istasyonuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

⁴ Bu bayilik sözleşmesinin başlangıç tarihi 01.09.2017 olup 01.02.2022 tarihine kadar geçerli olacağı düzenlenmiştir.

⁵ Taşınmaz üzerinde OPET lehine tesis edilen kira hakkının tapudan terkinine yönelik olarak 20.03.2025 tarihli ve 10914 yevmiye numaralı vekâletnamenin hazırlanarak ÇİĞLİ PETROL’e 20.03.2025 tarihinde fiziken teslim edildiği anlaşılmaktadır.

- (38) Kurulun 28.12.2017 tarih ve 17-44/685-292 sayılı kararında, taraflar arasında kurulan ilk dikey ilişkinin bireysel muafiyetten faydalanabileceği süre içerisindeyken taraflar arasında yeni bir dikey ilişki tesis edilmesi nedeniyle ilk dikey ilişkinin, yeni tesis edilen dikey ilişkinin tarihinden itibaren bireysel muafiyetten faydalanma imkânının bulunmadığı, ayrıca ilgili taşınmaz üzerinde kurulmuş yeni dikey ilişkilerin de taşınmazın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsa/arazi vasfını kaybetmesi nedeniyle bireysel muafiyetten faydalanamayacağını ifade etmiştir.
- (39) Bu çerçevede, OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasındaki dikey ilişkinin, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan taşınmaz üzerinde kurulmuş yeni bir istasyona ilişkin olması nedeniyle 21.09.2007 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesi mümkün iken 31.01.2012 tarihinde söz konusu taşınmaz üzerinde OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında yeni bir dikey ilişki kurulduğundan, bireysel muafiyetten yararlanma imkânı da bu tarihten itibaren ortadan kalkmıştır. Ayrıca söz konusu taşınmaz üzerinde OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında kurulmuş bulunan yeni dikey ilişkilerin de taşınmazın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış taşınmaz vasfını yitirmesi nedeniyle bireysel muafiyet kapsamı dışında olduğu değerlendirilmektedir. OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasındaki üç döneme ayrılan dikey ilişkiyi gösteren şekil aşağıda sunulmaktadır.

Şekil 1: Dikey İlişkilere Esas Teşkil Eden Sözleşmelerin 2002/2 Sayılı Tebliğ Kapsamında Durumu

- (40) Yukarıda açıklanan nedenlerle, OPET ve ÇİĞLİ PETROL arasındaki muhtelif anlaşmalarla kurulmuş olan;

- İlk dikey ilişkinin, bayilik sözleşmesinin imzalandığı 21.09.2007 tarihinden 21.09.2012 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca beş yıl süre ile grup muafiyetinden faydalandığı,
- İkinci dikey ilişkinin, bayilik sözleşmesinin imzalandığı 31.01.2012 tarihinden 31.01.2017 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden

yararlandığı; 31.01.2017 tarihinden üçüncü dikey ilişkinin başladığı 18.07.2019 tarihine kadar ise grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı,

- Üçüncü dikey ilişkinin, bayilik sözleşmesinin imzalandığı 18.07.2019 tarihinden 18.07.2024 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı; 18.07.2024 tarihinden 20.03.2025 tarihine kadar ise grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı,
- Taraflar arasındaki birinci dikey ilişkiye, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan bir taşınmaz üzerinde kurulmuş yeni bir istasyona ilişkin olması nedeniyle 21.09.2007 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyet tanınabilecek iken 31.01.2012 tarihinde taraflar arasında yeni bir dikey ilişki kurulması nedeniyle bireysel muafiyet tanınamayacağı, ayrıca taraflar arasında tesis edilen yeni dikey ilişkiler bakımından da taşınmazın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış taşınmaz vasfını yitirmesi nedeniyle bireysel muafiyet tanınamayacağı

değerlendirilmekte, dolayısıyla OPET'in ÇİĞLİ PETROL ile yapmış olduğu dikey anlaşmalar ve diğer uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmaktadır.

1.3.2. Uzlaşma Süreci ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (41) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; *"Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir."* hükmünü amirdir.
- (42) 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *"Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik"*in (Ceza Yönetmeliği) 4. maddesinde, nihai idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının artırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (43) Ceza Yönetmeliği'nin temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ikinci fıkrasına göre; başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenmektedir. Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre başlangıç ceza oranı; bir ilâ iki yıl arasında süren ihlallerde beşte biri oranında, iki ilâ üç yıl arasında süren ihlallerde beşte ikisi oranında, üç yıl ilâ dört yıl arasında süren ihlallerde beşte üçü oranında dört yıl ilâ beş yıl arasında süren ihlallerde beşte dördü oranında ve beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında artırılacak böylelikle temel para cezası oranına ulaşılabacaktır.
- (44) Ayrıca, temel para cezasının hesaplanmasından sonra Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddeleri çerçevesinde ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak artırıma ve/veya indirime gidilmektedir.
- (45) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında *"Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin*

görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir.” altıncı fıkrasında “Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır.” ve yedinci fıkrasında “Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir.” hükümleri yer almaktadır.

- (46) Uzlaşma Yönetmeliği’nin 5. maddesinin birinci fıkrasında ise “Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir” düzenlemesi bulunmaktadır.
- (47) Bu kapsamda soruşturma tarafı OPET uzlaşma talebinde bulunmuştur. Söz konusu başvuru üzerine Kurul tarafından 22.05.2025 tarih ve 25-20/493-M sayı ile uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine 29.05.2025 tarihinde OPET yetkilileriyle uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Uzlaşma Yönetmeliği’nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapılan görüşmede teşebbüse isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (48) Uzlaşma görüşmeleri neticesinde alınan 12.06.2025 tarihli ve 25-22/536-MUA sayılı uzlaşma ara kararında, soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde;
1. Opet Petrolcülük AŞ’nin Çiğli Petrol Mad. İnş. Nak. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. ile yapmış olduğu dikey anlaşmalar ve diğer uygulamalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğine,
 2. Bu nedenle, Opet Petrolcülük AŞ’ye 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (c) bendi ve 7. maddesi uyarınca 2024 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.) oranında olmak üzere 175.078.534,60-TL idari para cezası uygulanmasına,
 3. 4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik”in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
 4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2024 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(.) oranında ve 131.308.900,95-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
 5. Uzlaşma Yönetmeliği’nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 15 gün süre verilmesine,
 6. Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına”

karar verilmiştir.

- (49) Bahse konu ara kararda ceza oranı belirlenirken, ihlalin rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin olması nedeniyle “açık ve ağır ihlal” teşkil etmediği dikkate alınarak başlangıç ceza oranı Ceza Yönetmeliği’nin 5. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları çerçevesinde %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (50) OPET ile ÇİĞLİ PETROL arasında muhtelif sözleşmelerle meydana getirilen dikey ilişkilerin 31.01.2017 tarihinden 18.07.2019 tarihine kadar ve 18.07.2024 tarihinden 20.03.2025 tarihine kadar muafiyet kapsamı dışında kaldığı, bu sebeple 31.01.2017-18.07.2019 dönemi ile 18.07.2024-20.03.2025 döneminin toplanması sonucunda ihlalin süresinin üç yıldan uzun, dört yıldan kısa olduğu tespiti yapılmış ve başlangıç ceza oranında Ceza Yönetmeliği’nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca beşte üçü oranında artırımı gidilerek %(.....) oranına ulaşılmıştır.
- (51) OPET’in eylemleri bakımından Ceza Yönetmeliği’nin 6. maddesi uyarınca herhangi bir ağırlaştırıcı unsur söz konusu değildir. Diğer yandan ÇİĞLİ PETROL’e yapılan satışların OPET’in toplam satışları içindeki payının oldukça düşük olması ve OPET’in yurt dışı satışları dikkate alınarak Ceza Yönetmeliği’nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde teşebbüse uygulanacak cezada indirimle gidilmiş, böylelikle %(.....) oranına ulaşılmıştır.
- (52) OPET tarafından bu karara istinaden hazırlanıp gönderilen uzlaşma metninde mezkûr kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir.
- (53) Uzlaşma Yönetmeliği’nin 8. maddesinin birinci fıkrasında;

“1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:

- a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,*
- b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,*
- c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,*
- ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı.”*

hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda OPET tarafından gönderilen uzlaşma metninin Uzlaşma Yönetmeliği’nin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan unsurları içerdiği görülmüştür.

- (54) 4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin yedinci fıkrasında “Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir...” hükmü yer almaktadır. Uzlaşma Yönetmeliği’nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; “Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır.” denilmektedir.
- (55) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, OPET tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezasının %25 oranında indirilmesi; teşebbüse 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle, 2024 yılı gayri safi gelirleri üzerinden %(.....) oranında idari para cezası uygulanması ve teşebbüs hakkındaki soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması sonuçlarına varılmıştır.

J. SONUÇ

(56) Rekabet Kurulunun 20.02.2025 tarihli ve 25-07/158-M kararıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında 12.06.2025 tarih ve 25-22/536-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden Opet Petrolcülük AŞ tarafından gönderilen uzlaşma metni 18.06.2025 tarih ve 69499 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Uzlaşma metinlerinde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranları ve tutarları teşebbüsler tarafından açıkça kabul edilmiş olup

1. Opet Petrolcülük AŞ'nin Çiğli Petrol Mad. İnş. Nak. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. ile yapmış olduğu dikey anlaşmalar ve diğer uygulamalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
2. Bu nedenle, Opet Petrolcülük AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (c) bendi ve 7. maddesi uyarınca 2024 yılı gayrisafi geliri üzerinden % (.....) oranında olmak üzere 175.078.534,60-TL idari para cezası uygulanmasına,
3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2024 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak % (.....) oranında ve 131.308.900,95-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
5. Böylece Rekabet Kurulunun 20.02.2025 tarihli ve 25-07/158-M sayılı kararı uyarınca Opet Petrolcülük AŞ hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına

25-23/549-356

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.